

СТАНОВИЩЕ

на проф. д-р Тотко Стоянов

член на научното жури за оценка на качествата на дисертационния труд на **Ивайло Марков Лозанов**, докторант на самостоятелна подготовка, катедра Археология – Софийски университет „Св. Климент Охридски”, на тема: „Град и територия в Югоизточна Тракия: 148 г. пр. Хр. – 46 г.”, представен за присъждане на **образователна и научна степен “Доктор”**

Историческите и особено археологическите изследвания на културното развитие на Тракия или нейни обособени субрегиони през късната елинистическа епоха, до създаването на тракийските римски провинции, са все още малко, неравносложни и недостатъчни, в сравнение, както с класическата и ранноелинистическата, така и римската епохи. В този смисъл, предложеният дисертационен труд е актуален, а предложената за изследване тема е дисертабилна.

Многопластовата проблематика, която е обект на изследването, е намерила израз в нетрадиционно формулираното заглавие на труда. Той има характера на комплексен (интердисциплинарен) историко-извороведски анализ и интерпретация на античните извори, на нумизматиката на Тракия и съседните области от периода, на оскъдните археологически данни от стари и съвременни редовни и спасителни проучвания, анализи и интерпретация на епиграфски паметници. Териториалният, хронологическият обхват и структурата на дисертацията са очевидно резултат на задълбочено осмисляне. Представеният текст показва работата на един изграден учен, с широк кръг възможности и качества.

В уводната част, докторантът Ивайло Лозанов е формулирал и обосновал убедително целите и задачите на изследването, териториалният и хронологическият обхват, методите на изследване и избраната структура на работата. В този текст е представен стегнат критичен анализ на състоянието и проблемите на изследванията по темата на дисертацията, които обуславят нуждата от подобно изследване. Бих изтъкнал положителните промени в структурирането на работата, и в текста по същество, съгласно препоръките от вътрешното обсъждане на труда.

Оскъдният и неравномерен като наличност археологически изворов материал е предопределил липсата на обичайният каталог или каталози. Ивайло Лозанов е включил в част VI. Приложения шест епиграфски паметника и 14 табла, в които

анализираната информация е представена в карти (комбинирани и с други данни), типологически таблици, планове и други графични данни, които да илюстрират по подходящ начин текстовете на отделните части на изследването.

Част II представя анализ и оценка на изворовата база – антични извори, епиграфски и нумизматични свидетелства, и археологическите данни (пропуснати в заглавието на частта), като изходна база за изследвания като предложеното.

Част III (Очерк върху историческата и административната география на ЮИ Тракия от 148 г. пр. Хр. До 46 г.) и Част IV (Градове и територии) са ядрото на изследването.

В третата част изпъква текстът за тракийският цар Мостис (§ 3.2), който, и като обем, и като оригинално интердисциплинарно изследване и приноси е основополагащ, не само за тази част.

В част IV, чието заглавие се покрива с това на дисертацията, са представени последователно теоретическата основа на разбирането за град и територия в късноелинистическия контекст на региона и анализирани и интерпретирани наличните данни за топографията, административната уредба, историята, монетосеченето и териториите на селектирани ”градски центрове с водещо значение в обособени географски или административни райони, чиято проученост същевременно създава необходимата основа за анализ”.

Заклучението (част V) е по същество обобщителна глава. Представен е един сполучлив синтез на получените резултати в отделните части на работата и като цяло. В параграфите - историческа топография на урбанизационните процеси, форми на политически, административен и стопански контрол, диверсификация на селищната и пътна инфраструктура, и икономически връзки, е очертана една адекватна на наличната изворова база картина на развитието на градския живот в Югоизточна Тракия в избраният за изследване исторически период.

Считам, че като цяло, докторантът е успял да постигне поставените цели и задачи. Той показва способност за анализ и извличане на максимум информация от разностранен материал и сполучлив синтез на следващите нива. По отношение на интерпретацията е налице завидна зрялост, на места е показана увереност, подплатена с ерудиция. На места докторантът е проявил и предпазливост.

Текстът на дисертацията се отличава с много добър стил – изложението е синтезирано, стегнато, езикът е точен, с прецизно владеене на специфичната

терминология, използвана в българската и международната специализирана литература.

Авторефератът представя изчерпателно и адекватно съдържанието на дисертационния труд. Автосправката отразява коректно основните приноси и постижения в дисертацията на автора.

Ивайло Лозанов е автор на три научни публикации, пряко свързани с темата на дисертацията. Две от тях са в акти от международни научни форуми. За престижът му като изследовател в проблематиката, застъпена и в дисертацията, говори поканата да напише частта Roman Thrace от престижното издание A Companion to Ancient Thrace (2015) на издателство Wiley-Blackwell. Колегата е автор или съавтор на редица други стойностни публикации по проблемите на културното развитие и история на Тракия в предходния период и римската епоха, на икономическите връзки, урбанизацията и развитието на градовете, видяно в различни аспекти.

В заключение, като имам пред вид цялостните качества на дисертационния труд на **Ивайло Марков Лозанов**, заявявам пред уважаемото жури, че изследването притежава високи научни достойнства и отговаря на изискванията **да му бъде присъдена образователната и научна степен „Доктор”** и ще гласувам убедено за това.

15.02.2017

София

Проф. д-р Тотко Стоянов

